

2a TROBADA DE CENTRES INNOVADORS DE CATALUNYA

07/06/2017

Plenari a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, c/ Carme, 47 (Barcelona)

16:40 – 18 h.

Moderador: Josep Gallifa (URL)

PANEL D'EXPERTS 2. INNOVAR: per a què?, com?, el paper de l'Administració

Relatora: Noemí Santiveri (UAB)

Martí Teixidó
President de la Societat Catalana de Pedagogia.

Hèctor Gardó.
Associació ESPIRAL, Educació i Tecnologia. Fundació Bofill.

Silvia Caballería
Cap d'Innovació de Fundació Privada Tr@ms

Jordi Puig.
President del Consell Social del Col·legi de Pedagogs. Professor a la UB i la UIC

Jacint Bassó.
Vice-degà del Col·legi de Llicenciats de Catalunya i Director General de Betania-Patmos

PREGUNTA-1. Per a què innovar? Quin és la vostra vinculació amb la innovació

Martí Teixidor

Mestre 1968, ha estat director escola, membre de Rosa Sensat, inspector, professor associat a la UAB. Actualment President de la Societat Catalana de Pedagogia. Sempre ha intentat lligar teoria i pràctica

Innovar és un conjunt de tres accions: Decisió, pensament i acció

La innovació és necessària. Ens ve des de fora. Ens canvien les circumstàncies. Mirem la història:

- Necessària com el llibre va fer necessària l'escola. No arribem a una escola amb llibres fins la il·lustració.
- Es fa l'escola activa a partir de la psicologia
- Les TIC són revolucionàries perquè canvien els hàbits.

Interrogants que deixo:

- La informàtica ens modifica? (p.e. el canvi de com ensenyem les matemàtiques)

Hèctor Gardó

Vicepresident d'Espiral. Treballa a la Fundació Bofill. És polític. Pertany al grup de persones apassionades per la innovació, l'educació i per compartir.

Cal innovar per amor. Tres blocs d'amor:

1. Amor cap a tu mateix, cap a la teva tasca, cap a tu, que et porta a la millora, a la voluntat de canvi.
2. Amor cap a l'educació, cap a la teva professió. Has d'estimar la professió
3. Amor com a propòsit. Fem l'amor cap els altres, els meus alumnes. Sense esperar res a canvi. Com a deure d'amor.

Sílvia Caballería

Professora de literatura a ESO. Cap d'Innovació de la Funsació Privada Tr@ms,

S'ha d'innovar per necessitat. L'escola és la vida. La vida canvia constantment. Les portes de l'escola oberta. Hi ha diferents nivells d'innovació, des de la institució, el centre i els individus.

Nivells que podem destacar:

- organitzatius
- curriculars
- metodològics
- espais, sense parets
- innovació relacional. La dinàmica de treball entre els diferents agents.

Posa com a exemple a TRAMS. Són 25 escoles

Hi ha d'haver un canvi de pensament. Fins que aquest no es produeixi, no hi ha CANVI. Hem de saber mirar enfora. Hem de saber treballar en equip.

Jordi Puig

President del Consell Social del Col·legi de Pedagogs. Professor a la UB i a la UIC

S'ha d'innovar per fer realitat el concepte d'economia basada en el coneixement. No en els diners ni en l'economia. No som Japó ni USA. Som Europa.

Ferrer i Guardia ja ho deïa quan els nens i nenes havien d'anar junts a l'escola.

S'ha d'innovar i contextualitzar. No hem de carregar de més feines. Hem de saber innovar, no fer més coses per fer-les. Hi ha d'haver innovació amb sentit, amb seny. S'ha d'innovar amb lideratges nous, amb els equips directius, innovar el professorat. Innovar tenint en compte que hi ha persones i processos.

Jacint Bassó

30 anys professor. Vice-Degà del Col·legi de Llicenciats i Director General de Betània-Patmos.

És imprescindible sortir de l'escola per continuar formant-nos.

La paraula innovar no m'agrada. Millor TRANSFORMACIÓ. Canvi, repetir, expurgació, ... Ens porta més a la idea de millora contínua, constant. Planificar, accionar, executar.

Per què? Té sentit si aconsegueix tres coses:

- Millora els individus
- Millora el col·lectiu
- Ens ajuda a resoldre els reptes de la humanitat.

Anècdota: Van convocar les 4 primeres alumnes que es van graduar. Es van graduar en els anys 40. Ja feien experiments amb un cargol que trobaven. Innovar Sí però, no perquè sí.

Frase que recalca: M'encanta el nou i m'enamora el vell. FOIX

PREGUNTA 2.- innovar, cómo fer-ho?

Martí Teixidor

Educar d'una altra manera. Els més mètodes innovadors són els més tradicionals. Analitzar l'entorn i fer que això entri a l'escola. És la renovació pedagògica.

Innovar es porta de fora.

La industrialització porta la innovació.

Mira la innovació en les diferents matèries: antropologia, medicina, dret, etc.

Hèctor Gardó

No hem de considerar que tots hem d'innovar.

Percebo que la innovació ens pot saturar. Estem vivint una festa de tendències, de metodologies.

Hem de trobar un equilibri entre passat, present i futur. No hem de perdre el seny. No parar de caminar però amb seny.

Cómo? Tres lents, òptiques:

- Mirar el centre des de dins. Què és el que funciona? Compartir allò que funciona.
- Mirar el voltant: empreses, institucions, talents de fora, tota la comunitat, Convidar-los
- Mirada global. Què passa al món, xarxes socials, etc. Passen moltes coses al món

Sílvia Caballería

Coincideix amb l'Hèctor.

A través de la col·laboració. La col·laboració dins de l'escola i fora de l'escola. Entre professors, alumnes, centres.

Creant xarxes, projectes, departaments col·laboratius, pràctiques de referència (un aparador de les nostres pràctiques), projectes intercentres (projectes que es fan entre diferents escoles)

La formació és essencial. Molts llocs per formar-nos: xarxes socials, dins l'escola,.. I s'ha d'avaluar.

Va lligada a la COMUNICACIÓ. Sense comunicació no hi ha innovació. El feedback és bàsic

Jordi Puig

La creativitat i la llibertat. La innovació requereix d'això.

La innovació és la inclusió educativa. Tots els alumnes han de tenir èxit. La diversitat és essencial.

El lideratge distribuït. La direcció ha de tenir el lideratge i en ocasions el poden cedir a professorat. Hem d'obrir portes i finestres i estarem més comunicats.

Ha d'haver COMPROMÍS

Trencar amb la contradicció. No ens mesuren proves d'educació física. Però ens mesuren les matemàtiques i les llengües. No té sentit.

L'innovador és irreverent. Ha de trencar amb la tradició.

Reduir la burocràcia. L'escola està col·lapsada per l'excessiu procés de paperam.

Jacint Bassó

Sis punts:

1. Cal una lectura profunda del nostre històric, del present i el futur proper.
2. La idea del convenciment. Hem de macerar el col·lectiu. Entrar i sortir de l'escola. Conèixer els sectors. Conèixer què és dels nostres ex-alumnes.
3. La programació general del centre. Agafat amb amor funciona molt bé.
4. La idea de formació. És imprescindible. Sortida a les demandes individuals i col·lectives del centre que cohesionen.
5. Transformar l'espai. Hem de fer obres. Fer que tot esdevingui espai d'aprenentatge. Menys arquitectura i més urbanisme.
6. Hem de participar entre centres i institucions amb processos I+D que els canvis tenen efectes reals. Saber si allò que diem innovació transforma la realitat o no.

PREGUNTA 3.- El paper de l'administració educativa? Què pot fer?

Martí Teixidor

Ens posa com a exemple la Jornada inaugural al curs 2016-17 que va tenir lloc el 5 d'octubre: INNOVACIÓ EDUCATIVA I SISTEMA PEDAGÒGIC A L'ESCOLA.

Esquema d'anàlisi:

- La recerca fonamentada.
- L'adopció de models d'altres llocs. Saber contextualitzar.
- Si s'adopten innovacions cal analitzar el context de. Exemple: Finlàndia.
- Saber fer interpretació.
- Organització entre innovació i renovació.
- Participació de tots.

Xarxes d'intercanvi d'experiències. Sense jerarquia. L'administració ha de garantir una supervisió per tal d'assegurar que sigui un èxit. Grau de llibertat però cal observar i acompanyar.

Hèctor Gardó

Cal compartir allò que funciona. Una xarxa, un app que ens permeti compartir.

L'Administració la veu amb tres rols:

1. Rol fer STOP. Aturar la innovació. De diferents maneres:inspecció,...
2. Rol PUSH. Empènyer. Tothom ha de fer innovació. Innovació per Decret. No és tampoc un bon model
3. Rol PULL Tibar. Ha d'haver llibertat. L'administració ha de liderar, ha de ser un referent, un observatori de bones pràctiques. Marc de llibertat. L'administració ha de ser l'espai on els centres es trobin per innovar. Ha de saber marcar el rumb.

Sílvia Caballería

Tres punts:

1. No complicar els processos i paperassa administrativa. No tenim temps per a fer reunions.
2. Més autonomia als centres per a poder innovar.
3. Donar confiança, donar seguretat. Ha d'acompanyar a l'escola. No fer les coses a corre-cuita. Ha de saber consolidar processos. S'ha de donar temps per reflexionar.

Jordi Puig

Facilitar versus la complicació. Ha de facilitar els processos.

Hem de saber distingir innovar, metodologies, banc d'idees,...

L'administració ha de crear el I+D de l'educació. Cóm innovar.

Ha de facilitar xarxes, no ha de permetre que els centres competeixin.

Deixar de fer normatives. Racionalitzar les normatives.

Ha d'acompanyar els processos educatius.

Una gestió de recursos sostenibles i coherents.

Frenar la hiperactivitat de la Innovació.

Jacint Bassó

La innovació demana un estat de la matèria diferent: ràpida, transgressió, personalització.

L'Administració ho té difícil. No és gens uniforme la innovació.

Què pot fer l'administració?

- Estabilitat legislativa i menys legislació
- Més autonomia pels centres.
- Redisseny dels espais. Han de poder suportar aportacions econòmiques.
- Afavorir compres.
- Afavorir perfils professionals diferents.
- Afavorir intercanvi de mestres entre centres.
- Haurà d'entrar en el trencament dels temps.
- Ha de vigilar que tot plegat funcioni.